

Koronavírus spôsobil výnimočný stav na trhoch s pšeniceou

Čoraz viac významných exportérov plánuje zastaviť vývozy. Cena pšenice na termínovaných trhoch vysoko prekračuje hranicu 200 eur.

Iné krajiny zas zvažujú kúpiť na svetových trhoch veľké množstvo pšenice. Už minulý týždeň Rumunsko, druhý najväčší európsky vývozca pšenice, oznámilo obmedzenie vývozu pšenice do tretích krajín. Podobné opatrenia zvažujú aj Rusko a Ukrajina, pretože ich vývoz v poslednom období drasticky vzrástol.

Súčasne exportné ceny na trhoch pri Čiernom mori prekonal strop, rovnako ako ceny chleba a základných potravín na vnútorných trhoch Ruska a Ukrajiny.

Ceny na európskych termínovaných trhoch nasledujú trend vývoja cien pšenice na svetových trhoch smerom hore, podobne ako aj ceny v exportných prístavoch. V pondelok 20.4. 2020 vyskočila cena pšenice na európskych termínovaných trhoch na 205 EUR, rovnako stúpa cena pšenice z novej úrody na 192 EUR za tonu.

Francúzsko by sa mohlo tohto roku kvôli rastúcemu dopytu a obmedzeniam iných stať ďalším výrazným exportérom. Aj napriek vysokým exportným cenám ešte nikdy nevyviezlo do tretích krajín také množstvo pšenice. Z vysokej ceny pšenice v dôsledku korona krízy profituje aj Nemecko.

Rusko chce zastaviť v máji vývoz pšenice

V piatok 17. apríla Rusko oznámilo, že už čoskoro zastaví export pšenice. Existuje vysoké riziko neistoty ohľadne zásobovania trhu s pšeniceou, preto chce Rusko tento vývoz zastaviť, čo okamžite vyvolalo zvýšenie jej ceny na trhoch.

Ako povedala námestníčka ruského ministra poľnohospodárstva Rusko plánuje zastaviť vývoz do 1.

júla, ihneď po vyčerpaní súčasnej exportnej kvóty, čo sa predpokladá v strede mája.

Naposledy export pšenice zastavilo Rusko v r. 2010, kedy v dôsledku extrémneho sucha skolabovali globálne trhy. Najväčšími odberateľmi ruskej pšenice sú Turecko, Egypt a Bangladéš.

Ruské ministerstvo poľnohospodárstva súčasne v piatok predalo na aukcii zásoby obilia zo štátnych hmotných rezerv vo výške 84 905 ton a to prevažne pšenice. Celkom ministerstvo od začiatku predaja v apríli predalo 485 083 ton obilia. Na týchto aukciách sa nemôžu zúčastňovať exportné firmy. Celkovo plánuje ministerstvo predat na vnútornom trhu až 1,5 milióna ton obilia – 83 % z toho majú byť predaje zo štátnych hmotných rezerv. Cieľom je zvýšiť ponuku pre mlyny a pekárne počas koronakrízy a znížiť spotrebiteľské ceny.

Možný zákaz vývozu aj na Ukrajine

Ukrajina, celosvetový líder v exporte pšenice, rovnako oznámila, že zastaví vývoz pšenice, ak predaj prekročí množstvá dohodnuté s predajcami. Pre agentúru Reuters to uviedol námestník ministra hospodárstva zodpovedný za oblasť poľnohospodárstva.

Obmedzenia vývozu pre ukrajinských exportérov obilia môžu urýchliť vývozy obilia aj ďalších dôležitých exportérov krajín pri Čiernom mori t.j. Ruska a Kazachstanu tak, že obidve krajiny zastavia export v kratšom časovom období, ako plánovali.

V sezóne 2019/2020 Ukrajina zatiaľ exportovala 18 miliónov ton pšenice, do konce sezóny, ktorá trvá do 30. júna, na základe podpisu memoranda s veľkoobchodníkmi s obilím, by mohla vyviezť ďalšie 2 milióny ton. Ak však bude pokračovať doterajšie tempo vývozu, môže sa stať, že od memoranda ukrajinská vláda odstúpi, aby zastavila ďalší export obilia.

Ukrajinský export v období od 11. do 17. apríla stúpol takmer o 50 %, aj keď vláda exportérov varovala, že môže exportné dodávky zastaviť, ak tempo rastu bude príliš vysoké.

Úroda pšenice na Ukrajine vysoko prekračuje domácu potrebu, minulý mesiac však domáci pekári a mlynári vyzvali vládu, aby obmedzila export s obilninami, aby sa stabilizovali ceny chleba na domácom trhu. Na výzvu vláda zareagovala zatiaľ len zastavením vývozu pohánky. Okrem toho sa majú zrušiť aj dovozné clá pre vybrané druhy obilnín.

Rumunsko zastavuje vývoz do tretích krajín

Turbulencie na trhu spôsobené koronakrízou sú dôvodom na to, že druhý najväčší európsky vývozca pšenice Rumunsko zakáže vývoz obilia mimo krajín EÚ, aby zabezpečil potreby na jej vnútornom trhu, uviedol to rumunský minister vnútra. Pšenica, jačmeň, ovos, raž, pšeničná múka, olejiny a cukor sú na zozname produktov, ktoré rumunská vláda zakázala vyvážať. Rumunsko je jedným z najdôležitejších exportérov pre krajiny Blízkeho východu a pre Egypt. Kontrakty s Egyptom a ostatnými krajinami Blízkeho východu, ktoré boli uzatvorené pred 10. aprílom, sa však nerušia, povedal pre agentúru Reuters rumunský minister poľnohospodárstva.

Egypt, najväčší celosvetový importér obilia, oznámil 11. februára nákup 3 obrovských zákazok pšenice z Rumunska v celkovom množstve 180 tisíc ton. V čiernomorskom prístave Konstanca má byť pripravená ďalšia nákladná loď naložená rumunskou pšenicou pre egyptskú štátnu obilnú spoločnosť GASC.

Francúzsko mieri k rekordnej výške exportu, ale aj k nižšiemu predaju v Európe

Francúzsko je na najlepšej ceste túto sezónu exportovať do tretích krajín rekordné množstvo pšenice za podmienky, že zvládne problémy v logistike spôsobené v dôsledku koronakrízy tak, aby uspokojilo zvýšený dopyt z takých krajín, akou je napr. Čína.

Ako uvádza vo svojich mesačných prognózach ohľadne dopytu a ponúk poľnohospodárska agentúra FranceAgriMer, môže export pšenice do tretích krajín stúpnuť z 12,7 na 13,2 miliónov ton.

Táto prognóza znamená, že by export stúpil o 36,5 % v porovnaní s minulou obchodnou sezónou a prekonal by aj doterajší rekord vo výške 12,9 miliónov ton v sezóne 2010/11, kedy bolo uvalené obchodné embargo na Rusko. Tento mesiac je tiež poznačený mimoriadnym množstvom exportu pšenice do Číny.

Limitujúce opatrenia v dôsledku koronakrízy, ktoré začali pre mesiacom a budú trvať minimálne do 11. mája vyvolali síce dodatočné náklady, obchodníci s obilím ale zabezpečili, aby prístavy a ďalšie obchodné miesta boli zásobené dostatočným množstvom obilia.

Potrebu domáceho trhu so pšenicom agentúra FranceAgriMer redukovala v porovnaní s minulým mesiacom o 400 000 ton, pretože poklesol dopyt na pekárske výrobky a biopalivá rastlinného pôvodu.

Okrem toho poklesol aj export pšenice v rámci vnútorného trhu krajín EÚ z 8,1 na 7,7 miliónov ton. Experti poukázali na znížený dopyt v iných častiach Európy, ako aj na presmerovanie požiadavky výrobcov krmív smerom k lacnejšiemu obilium a na kukuricu.

https://www.agrarheute.com/markt/marktfruechte/chaos-getreidemarkt-exportstopps-panikkaeufe-preisspruenge-567586?utm_campaign=ah-mo-fr-nl&utm_source=ah-nl&utm_medium=newsletter-link&utm_term=2020-04-20